

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№15 (437) 9 квітня 2009 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ЗА РЯДОМ ВИКОНАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

ОП ЗАЭС: БЕРЕЧЬ И ПРИУМНОЖАТЬ ТРУДОВЫЕ ТРАДИЦИИ, ОБЕСПЕЧИВАТЬ СОЦИАЛЬНЫЕ ГАРАНТИИ АТОМЩИКАМ

На Запорозькой АЭС стало традицією в один день проводити конференцію трудового колективу ОП ЗАЭС і отчет профсоюзного комітету о виконанні роботі за минулий рік. Недавно в конференц-залі профілакторія Запорозької АЭС делегати підрозділів станції учували в роботі двох конференцій.

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВА

В повестці дня конференції трудового колективу пропонується розглянути декілька питань, головним з яких є «О виконанні зобов'язань Колективного договору ГП НАЕК «Енергоатом» за 2008 рік». В його розгляді взяли участь керівники Запорозької АЭС і профсоюзного комітету, а також представники НАЕК «Енергоатом» — і.о. віце-президента Компанії по новим проектам і розвитку Володимир Бронников, виконавчий директор по кадрам, труду і соціальним питанням НАЕК Татяна Алексєєва і заступник Голови Атомпрофсоюзу — голова профкому Компанії Алексєєв Л.С.

Виступаючи на конференції, генеральний директор ОП ЗАЭС Вячеслав Тищенко передав привітання делегатам от імені президента НАЕК «Енергоатом» Юрія Недашковського, який високо оцінив діяльність колективу Запорозької АЭС в минулому році. Для того, щоб працівники ЗАЭС змогли поділитися досвідом з колегами всіх АЭС України, вирішено провести конференцію трудового колективу НАЕК 15 квітня в Енергодарі.

Вячеслав Алексєєвич відзначив, що минулий рік для колективу Запорозької АЭС був непростим, але всі задачі на підприємстві успішно вирішені, в тому числі і по реалізації соціальних програм і забезпеченні соціальних гарантій персоналу станції. На станції знизився число відмов по вині персоналу, на 41,4 сутки скоротилися строки ремонтної кампанії на енергоблоках ЗАЭС, досроком виконаний скоректований план виробництва електроенергії.

В той же час з-за диспетчерських обмежень видачі потужності на Запорозької

АЭС недополучили товарної продукції і, відповідно, скоротилися поступлення фінансові. Це привело до сворачиванню ряду запланованих виробничих програм.

В цілому ж робота колективу Запорозької АЭС в 2008 році оцінена позитивно по всім показателям, зобов'язання адміністрації по Колективному договору виконані. Підвищення зарплати персоналу являється одним з основних пунктів Кодексу, яким визначено підвищення її розміру на 25 відсотків. На станції ж розмір зарплати в середньому збільшився на 38,8 відсотка (враховуючи доплати і премії). На підприємстві роблять все можливе для покращення побутових умов працівників і забезпечення їм повноцінного відпочинку.

Генеральний директор ОП ЗАЭС сказав, що перед колективом станції стоять складні і відповідальні задачі. С 2014 року і далі щорічно передбачено продовження ресурсу енергоблоків атомної станції на 20 років кожного. Сьогодні на станції для реалізації цієї програми створені всі технічні умови. Є і інші стратегічні задачі, які вже зараз вирішуються. Одна з них — ввід в експлуатацію корпусу «Г» навчально-тренувального центру, який стане зразком для атомних станцій не тільки України, але й інших країн.

На державному рівні розробляються плани розвитку атомної енергетики і будівництва нових потужностей, в тому числі і на території Запорозької АЭС. Це дуже важлива частина роботи персоналу станції, до якої потрібно стати помічником в будівництві і пуску нових енергоблоків на Хмельницькій і Рівненській атомних станціях. «У нас чудовий, професійний колектив, якому під силу виконання всіх поставлених завдань, і нам є чим гордитися», — сказав генеральний директор ОП ЗАЭС Вячеслав Тищенко. — «Нам потрібно все те, що вже досягнуто, і приумножити трудові традиції, продовжити роботу по забезпеченню соціальних гарантій атомщикам».

(Окончание на 2-й стр.)

СПІЛЧАНІ — АТОМНИХ СПРАВ МАЙСТРИ

Фото: Николай КУЛАГИНА

Используют трудовой потенциал каждого

В задачі участку ремонту (і перемонтажу) електродвигателів 0,4 кВ і зборки РТЗО електроцеха ОП ЗАЭС входить ремонт підпоточного обладнання не тільки на всіх енергоблоках, але й на інших станційних об'єктах.

Однак сьогодні на ремонтіруємо 6-м енергоблоку і участку є виконані певні задачі. По словам начальника участку Андрєя Бугакова, це в

першу чергу — ремонт електродвигателів. Велика частина підлежить капремонтажу з продовженням ресурсу. Впереді також великий обсяг робіт по хімічній отмывке окремих частин електродвигателів.

Слідуючи рекомендаціям керівника групи коррозії і участку є виконані певні задачі. По словам начальника участку Андрєя Бугакова, це в

інженер-конструктор енергоблокового підрозділу Роман Фарфонов працює з продовженням ресурсу. Впереді також великий обсяг робіт по хімічній отмывке окремих частин електродвигателів.

В цю ремонтну кампанію спеціалісти участку будуть займатися привичною роботою, пов'язаною з дефектацією і ремонтом електродвигателів.

(Окончание на 2-й стр.)

ВП «РІВНЕНСЬКА АЕС»: ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, КАДРИ, ОСВІТА

БУДЕ РОБОТА — БУДЕ І СОЦІАЛЬНА ЗАХИЩЕНІСТЬ

вважає заступник генерального директора з кадрів та соціального розвитку ВП «Рівненська АЕС» Роман ГОШОВСЬКИЙ

Коли у 1983 році Роман Гошовський приїхав молодим спеціалістом на Рівненську атомну електростанцію, то вже через три місяці отримав житло. Бо тоді, у вісімдесяті, у Кузнецовську вводили в експлуатацію приблизно 600 квартир щорічно. Про таке нині навіть мріяти боязко. Отримання житла — найпекучіше питання, і не тільки для РАЕС. Саме з нього і почалася розмова з Романом Васильовичем, у підпорядкуванні якого сім підрозділів — відділ кадрів, управління соціального розвитку, санаторій-профілакторій, відділ охорони здоров'я, готель «Вараш», відділ роботи з громадськістю і ЗМІ та телерадіокомпанія «Рівне-атом».

— То як вирішується «квартирне питання» на Рівненській атомній, Романе Васильовичу?

— Про житло, найперше, запитує молодий фахівець, який приїжджає до нас на роботу. І це зрозуміло, людині трохи більше 20 років, коштів на придбання власного помешкання немає. А ще як і одружений...

Маємо на балансі гуртожитки — малосімейні і для проживання однаків. Реконструємо їх за власні кошти, генеральний директор їде назустріч у цих питаннях. Так, нещодавно облаштували гуртожиток «Ровесник» для проживання сімей, це 73 квартири. На черзі — гуртожиток «Прометей». Це одна з перших будівель Кузнецовська, переплануємо приміщення, утеплюємо фасад, міняємо вікна на пла-

У трудовій книжці Романа Гошовського один запис — ВП «Рівненська АЕС». Після закінчення електроенергетичного факультету Львівської політехніки він 26 років працює на цьому підприємстві. Починав елект-

риком. Один блок робимо малосімейним, це 36 квартир, інший залишити для однаків.

Нещодавно на РАЕС відбулася конференція трудового колективу, на якій обговорювалося питання «Про виконання Колективного договору ДП НАЕК «Енергоатом» за 2008 рік». Однією з двох не виконаних позицій було саме житлове будівництво, бо минулого року не ввели жодного квадратного метра житла.

ромонтером, був майстром, начальником дільниці, начальником управління електричних мереж... З 2000 року обіймає посаду заступника генерального директора з кадрів та соціального розвитку. На атомній станції лаборантом працює дружина Романа Васильовича.

Син Геннадій трудиться в ДП НАЕК «Енергоатом». У цеху теплової автоматики і вимірювань після закінчення Київської політехніки трудиться зять. Донька виховує онука, який, сподівається дідусь, у майбутньому стане генеральним директором АЕС.

Родом Роман Васильович з Івано-Франківщини, з містечка Болехів, що біля Моршина, де у рідній хаті чекає на нього батько. «Як приїжджаю туди, то душа радіє. Рідна земля додає сили, заряджає енергією», — зізнається він.

Улітку минулого року біда спіткала Прикарпаття — багато його районів постраждали від повені. Рівненська АЕС також надала тоді адресну допомогу. Працівники станції перерахували одноденну зарплату, за що їм велике спасибі, — каже заступник генерального директора.

На квартирному обліку на РАЕС перебуває 1290 працівників. Позаторік покращили умови проживання 118 сімей, минулого року — 137. Цього року плануємо ввести в експлуатацію 32-квартирний будинок поліпшеного планування. До речі, таке житло почали будувати до пуску четвертого енергоблоку. Відтоді ж надаємо позики працівникам на його придбання, залежно від віку, на 20 років.

(Закінчення на 3-й стор.)

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА: СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНА ПОЛІТИКА

Зона спостереження АЕС — особлива економічна зона

Як уже повідомлялося, у Комітеті Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки відбулося обговорення законопроекту №2174 «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування питань соціального захисту населення, яке проживає в зонах спостереження підприємств з видобування уранових руд, ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами» до другого читання.

У ході обговорення президент ДП НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський (на знімку — у центрі) зазначив, що у чинному законодавстві відсутні механізми реалізації положень цієї статті, тому вони не застосовуються протягом останніх чотирнадцяти років. Закріплення таких механізмів вимагає внесення змін до податкового і ядерного законодавства тощо.

Метою запровадження зазначеного законопроекту є виконання норм Конституції України та чинного законодавства щодо соціального захисту населення, яке проживає на території зони спостереження.

Внесення змін до законів України, передбачених вказаним законопроектом, дозволить впорядкувати питання соціального захисту населення, яке проживає в зонах спостереження, створити надійний правовий механізм реалізації соціально-економічної компенсації ризику, а також сприятиме розвитку регіонів, у яких розташовані ці об'єкти.

(Закінчення на 2-й стор.)

УРЯД І ПРОФСПІЛКА: СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Під знаком річниці Чорнобиля

У залі засідань Кабінету Міністрів України 7 квітня під головуванням Першого віце-прем'єр-міністра Олександра Турчинова відбулася спеціальна нарада, присвячена подоланню наслідків Чорнобильської катастрофи, в якій взяли участь представники профільного Комітету Верховної Ради України, керівники відповідних міністерств і відомств, підприємств та організацій зони відчуження, представники місцевих органів влади.

На запрошення уряду на нараді був присутній і виступив Голова Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України Валерій Матов. Він торкнувся соціально-економічних питань, що стосувалися діяльності трудових колективів зони відчуження і Чорнобильської АЕС у площині реалізації заходів Кабміну, затверджених відповідним розпорядженням, за підсумками розширеного засідання уряду з керівниками галузевих профцентрів 25 лютого 2009 року.

(Докладніша інформація буде).

**ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА:
СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНА ПОЛІТИКА**

Зона спостереження АЕС — особлива економічна зона

Початок на 1-й стр.

Передбачається, зокрема, що фінансування відповідних заходів здійснюватиметься із спеціального фонду Державного бюджету України за рахунок надходжень від підприємств з видобутку уранових руд, операторів ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з РАВ.

Зокрема, експлуатуюча організація (оператор) ядерних установок перераховуватиме у фонд один відсоток від обсягу коштів, отриманих від реалізації електроенергії. Обсяг відрахувань для уранодобувних підприємств встановлюватиме Кабінет Міністрів України.

Окрім того, уряд встановлюватиме обсяги відрахувань при будівництві нових підприємств з видобування та переробки уранових руд, ядерних установок. Збір встановлюватиметься окремо для кожного об'єкта на підставі пропозицій органів місцевого самоврядування та виконавчої влади і за погодженням із замовником будівництва. Ці кошти будуть враховувати у кошторисі будівництва нових об'єктів. Перерахування здійснюватиметься пропорційно до освоєних капітальних інвестицій.

Водночас, у Законі України «Про електроенергетику» пропонується встановити тариф на електроенергію для населення, яке проживає в 30-кілометровій зоні атомних електростанцій, у розмірі 70% від рівня діючого тарифу.

Реалізація цього закону не потребуватиме виділення додаткових коштів із Державного бюджету України, проте сприятиме розвитку регіонів розташування ядерних об'єктів.

Під час доопрацювання та підготовки законопроекту №2174 до другого читання було максимально враховано зауваження та пропозиції народних депутатів України, представників профільних міністерств та зацікавлених органів місцевої державної влади, місцевого самоврядування, а також профспілок.

Голова Атомпрофспілки Валерій Матов (на знімку), який брав участь в обговоренні законопроекту, зауважив, що ситуація, яка склалася в галузі, вимагає рішучих дій, і прийняття цього документа є дуже важливим і актуальним. «Насамперед, цим ми вирішуємо завдання щодо покращення іміджу галузі, особливо після чорнобильських подій. Зважаючи на ухвалену в державі Енергостратегію розвитку до 2030 року, галузь уже робить конкретні кроки на шляху її реалізації, оскільки альтернативи ядерній енергетиці сьогодні немає».

Голова Атомпрофспілки висловив подяку народному депутату Сергію Тулубу, за поданням якого було зареєстровано проект цього закону у Верховній Раді. «Безумовно, в майбутньому ми будемо вносити нові пропозиції, але сьогодні треба підтримати цей законопроект. Документ доопрацьовано на високому рівні, з максимальним урахуванням зауважень і пропозицій. Атомпрофспілка пропонує цей законопроект для прийняття його в остаточному варіанті», наголосив Валерій Матов.

Фото Ольги СУШКО

НОВИНИ ЕНЕРГОАТОМА

У березні АЕС перевиконали планове завдання з виробництва електроенергії.

За оперативним даними, у березні ц.р. українські АЕС виробили 7593 млрд. кВт/год. електроенергії, що становить 106,6% від планового завдання.

АЕС	Планове завдання, млн. кВт/год.	Вироблено, млн. кВт/год.	Виконання планового завдання, %
ЗАЕС	3323,0	3697,7	111,3
РАЕС	1375,0	1395,7	101,5
ЮУАЕС	1441,2	1488,7	103,3
ХАЕС	985,0	1010,8	102,6
НАЕК	7124,2	7592,9	106,6

З початку року атомні електростанції НАЕК «Енергоатом» виробили 22275 млрд. кВт/год., що становить 102,5% від планового завдання.

У березні ц.р. коефіцієнт використання встановленої потужності становив 73,6%, а з початку року — 74,3%.

У січні—березні аварій та інцидентів, які класифікуються за «Міжнародною шкалою ядерних подій» (INES), на АЕС не було.

ЗА РЯДОМ ВИКОНАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

ОП ЗАЭС: БЕРЕЧЬ И ПРИУМНОЖАТЬ ТРУДОВЫЕ ТРАДИЦИИ, ОБЕСПЕЧИВАТЬ СОЦИАЛЬНЫЕ ГАРАНТИИ АТОМЩИКАМ

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

О выполнении коллективных двухсторонних обязательств в 2008 году доложил на конференции и председатель профкома ОП ЗАЭС Николай Захаров. Он подчеркнул, что благодаря совместным усилиям администрации атомной станции и профкома был увеличен фонд оплаты труда персонала и благодаря этому удалось повысить зарплату сверх запланированных показателей. Он поблагодарил дирекцию и профсоюзный комитет НАЭК «Энергоатом» за помощь в выполнении социальных пунктов Коллективного договора. В прошлом году на Запорожскую АЭС получили больше запланированного путевок на санаторно-курортное лечение и оздоровление, большое внимание уделялось детскому отдыху, увеличению количества отдыхающих и улучшению качества их обслуживания. В этом году, подчеркнул председатель профкома, ни одна из социальных программ не будет уменьшена.

С другой стороны, сказал Николай Захаров, не в полной мере выполнены обязательства по охране труда, особенно с обеспечением персонала качественными средствами индивидуальной защиты. Над этой проблемой сейчас работают как в профсоюзе, так и в администрации станции и НАЭК «Энергоатом». Улучшения также требуются в трудовой дисциплине на станции. Несмотря на то что показатель нарушений не очень значительный, надо стремиться свести его к минимуму. Ведь сегодня наша станция — это одно из немногих в стране производств, которое развивается и представляет все условия для эффективной работы. Поэтому каждый член трудового коллектива должен заботиться о сохранении своего рабочего места и обеспечении будущего своей семьи.

Высоко отозвался о выполнении Коллективного договора на Запорожской АЭС и.о. вице-президента ГП НАЭК «Энергоатом» Владимир Бронников. Он подчеркнул, что несмотря на какие экономические трудности, будет активизироваться выполнение социальных программ. У атомной отрасли Украины есть перспективы развития, которые уже подкреплены соответствующими постановлениями правительства.

Выступая на конференции с заключительным словом, генеральный директор ОП ЗАЭС Вячеслав Тищенко сказал, что сегодня Запорожская АЭС дает стране половину электроэнергии, вырабатываемой всеми атомными станциями Украины. Поэтому наш коллектив должен быть примером

выполнения поставленных задач. Для этого нужна слаженная работа всех обособленных подразделений Компании, профсоюза и каждого работника станции. Все задачи решаемы, если мы вместе, — подчеркнул Вячеслав Тищенко.

На конференции трудового коллектива рассмотре-

путевками на оздоровление работников станции и членов семей, прежде всего детей. На заседаниях комиссии рассматривались вопросы правовой защиты персонала, по которым приняты взвешенные решения.

Большая роль в работе профкома отведена спортивно-массовой работе.

важных и сложных комиссий профкома — жилищно-бытовой, рассказал о распределении жилья на станции и перспективах жилищного строительства. Он отметил, что в этой области сейчас много проблем, которые нужно решать на уровне НАЭК «Энергоатом».

Председатель комиссии по внутрисоюзной работе Татьяна Арнаутова отметила, что все профсоюзные мероприятия — конференции, учеба, собрание актива и т.д. — проходят под эгидой этой комиссии. От качества работы членов комиссии зависит уровень проведения мероприятий. Причем во многих из них принимают участие (прежде всего, в учебе) представи-

ны вопросы: об использовании сметы расходов на социальное развитие за 2008 год и смете расходов на социальное развитие ОП ЗАЭС на 2009 год; о работе комиссии по трудовым спорам; о передаче в коммунальную собственность объектов, построенных за счет собственных средств предприятия; об изменении состава комиссии по государственному социальному страхованию ОП ЗАЭС. По всем рассмотренным вопросам повестки дня приняты соответствующие постановления.

ОТЧЕТНАЯ ПРОФСОЮЗНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

Несколько лет назад принято решение, что полный отчет о деятельности профсоюза атомной станции председатель профкома докладывает на отчетно-выборной конференции, которая проходит один раз в пять лет. Поэтому на нынешней отчетной профсоюзной конференции о проделанной в течение года работе докладывали председатели всех комиссий профкома.

Сегодня в составе первичной профсоюзной организации Запорожской АЭС насчитывается 13079 членов профсоюза, из которых 1881 — пенсионер. В то же время работники ЗАЭС, которые не входят в Атомпрофсоюз, пользуются всеми социальными и правовыми элементами защиты, что и члены профсоюза. В составе профкома — 43 цеховых организации и 119 профсоюзных групп.

На конференции председатель комиссии профкома по социальной и правовой защите Алексей Герасименко сообщил, что в прошлом году на оздоровление получено от НАЭК «Энергоатом» и закуплено 2849 санаторно-курортных путевок (в том числе в санаторий-профилакторий ЗАЭС), что составило 25 процентов от общего числа работников атомной станции. В текущем году перед профкомом стоит цель — максимально сохранить уровень обеспечения

Председатель соответствующей комиссии Игорь Каранев сообщил, что работники атомной станции активно участвуют в спартакиаде ЗАЭС и сегодня в их числе уже свыше 2,5 тысячи человек, соревнующихся по 14 видам спорта. В течение года на спортплощадках ЗАЭС проведено более 130 различных турниров, в которых принимали участие спортсмены всех АЭС, других организаций города, игроки профессиональных спортивных команд. Город Энергодар и атомная станция представлены на параолимпиаде в Пекине, на международных соревнованиях и чемпионатах Украины. Развитие спорта на атомной станции уделяют большое внимание руководители ЗАЭС, помогая ремонтировать старые и строить новые спортивные сооружения. Эта тенденция продолжается и в текущем году.

Татьяна Самоквит, председатель комиссии по контролю предприятий общественного питания, рассказала о своей работе в столовых атомной станции, детских лагерях. Она отметила, что в системе общественного питания улучшились поставки продуктов и повысилось их качество. На все обращения персонала члены комиссии оперативно реагируют и совместно с администрацией принимают меры для устранения недостатков в организации питания.

Анатолий Сологуб, председатель одной из самых

тели других атомных станций, которые высоко оценивают уровень организации мероприятий и подготовки специалистов ОП ЗАЭС.

С анализом работы на конференции выступили также председатель комиссии по охране труда Александр Пиза, информационной комиссии Игорь Леонтьев, оплаты труда и производственной работе Иван Здравчев. Председатель профкома ОП ЗАЭС Николай Захаров сказал, что в коллективе атомной станции чувство высокой ответственности присуще работникам каждого подразделения. Благодаря этому сегодня на должном уровне на предприятии культура производства и безопасности, а Запорожская АЭС по праву считается флагманом энергетики Украины. И все же для решения некоторых текущих проблем нужна помощь и внимание со стороны руководства и профкома НАЭК «Энергоатом». Об этом и пойдет разговор на профсоюзной конференции, которая, как уже было сказано, состоится в середине апреля в Энергодаре.

Делегаты рассмотрели другие вопросы, внесенные в повестку дня. С постановлением конференции каждый желающий может ознакомиться на сайте профсоюзного комитета Запорожской АЭС.

Евгений СУШКО
Фото Николая КУЛАГИНА

СПІЛЧАНІ — АТОМНИХ СПРАВ МАЙСТРИ

Используют трудовой потенциал каждого

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Давно наметившаяся тенденция к сокращению сроков ремонтов сохраняется и на этот раз. Конечно, это возможно только при оптимальной организации всех работ и профессиональном коллективе. Хорошим подспорьем в последнее время является привлечение на период ремонта персонала ОП «Атомремонтсервис». Их бригады уже успешно изучили оборудование, документацию и требования к отчетности.

Сейчас ремонт только начался, и специалисты участка стремятся качественно отдефектовать оборудование. А для проведения химической промывки (это достаточно длительная по времени операция) организовано специальное звено.

Уже выполнен ремонт значительной части электродвигателей. Выполняются работы по замене подшипниковых шитов на новые производства ОП «Атомэнергомаш». И впереди еще много других мероприятий.

В прошлом году в коллектив влились два выпускника Севастопольского национального университета ядерной энергии и промышленности.

Многие электрослесари получают (или уже имеют) высшее образование без отрыва от производства.

А старшие мастера Олег Семенов и Сергей Клищенко уже могут считаться ветеранами. Олег Семенов специализируется на планировании объемов предстоящих работ. Он может быстро систематизировать необходимую техниче-

скую информацию из разных многочисленных источников так, чтобы затем извлечь ее буквально нажатием двух кнопок на клавиатуре компьютера.

А про Сергея Клищенко говорят, что он обладает склонностью к анализу. Из множества документов он всегда выберет нужные данные и разработает мероприятия, которые помогут в работе. Он также проводит необходимый анализ дефектов тех или иных деталей, и эта информация затем используется в будущих работах для повышения качества ремонта.

Так или иначе, на участке используют потенциал каждого специалиста.

Лариса ЮРЬЕВА

На снимке на 1-й стр.: С. КЛИЩЕНКО, С. РОЙК, И. РОТЕРМАН, В. БОНДАРЕНКО, Ю. БОГАТЫРЕВ

БУДЕ РОБОТА – БУДЕ І СОЦІАЛЬНА ЗАХИЩЕНІСТЬ

вважає заступник генерального директора з кадрів та соціального розвитку ВП «Рівненська АЕС» Роман ГОШОВСЬКИЙ

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Наскільки актуальна фінансова криза для РАЕС?

— Вважаю, що в атомній енергетиці взагалі не може бути мови про кризу. Базове енергетичне навантаження у державу несе саме атомна енергетика, минулого року АЕС виробили більше половини електроенергії і кожна друга жарівка у державі — це наша. Але нас сьогодні обмежили у видачі, як я кажу, «на-гора» електроенергії, а це ж наші гроші, яких ніколи багато не буває. Чим більше заробимо, тим краще житимемо. А буде робота — буде і соціальна захищеність.

У нас немає проблеми з виплатою заробітної плати, Галузевою угодою передбачено її підвищення на 25%. Прижилася у колективі і 25-ступеневий тарифна сітка, більшість працівників сприймає її позитивно, хоча, як завжди, є й незадоволені.

У вирішенні усіх соціальних питань тісно співпрацюємо з Атомпрофспілкою. Це — оздоровлення, спортивно-масова, фізкультурна робота і т.п. Маємо на балансі два оздоровчі заклади — санаторій-профілакторій (130 осіб щомісяця можуть придбати туди путівки і курсівки) та реабілітаційно-оздоровчий комплекс «Біле озеро» (минулого року кожен другий працівник станції побував там).

Пенсіонери також мають можливість оздоровитися у профілакторії?

— На даний час ми опрацьовуємо питання, як оздоровити непрацюючого пенсіонера РАЕС у санаторії-профілакторії.

Хоча сьогодні пенсіонер у нас користується багатьма іншими пільгами. При звільненні з роботи отримує разову вихідну допомогу у розмірі до 20 окладів, залежно від стажу роботи. Непрацюючий пенсіонер, якщо його пенсія менше 1200 грн., отримує додатково щомісяця 315 грн. Може отримати благодійну допомогу. Згідно з чинними положеннями, проживаючи у гуртожитку, людина залишається на квартирному обліку. Отримує матеріальну допомогу на лікування. Якщо він є членом Атомпрофспілки, може отримати пільгову путівку на відпочинок чи оздоровлення.

Романе Васильовичу, ви не тільки опікуєтесь питаннями соціального розвитку на РАЕС, а ще й відповідаєте за кадрову політику підприємства. То ж яка ситуація з кадрами?

— Сьогодні не існує серйозних проблем з комплектацією молодими кадрами Рівненської атомної електростанції. Починаючи з 2000 року, молоді дедалі більше цікавяться професією інженера-атомника. Кваліфікованих же робітників

ми готуємо самі, бо маємо на балансі професійно-технічне училище. Ми єдина атомна станція, яка має в структурі такий навчальний заклад. Спеціалістів готуємо у наших базових вищих навчальних закладах. Наприклад, у Севастопольській національній університет ядерної енергії та промисловості робимо 25 замовлень на рік. Студентів навчаємо за рахунок станції. Нині там на різних факультетах опановують знання 135 наших майбутніх працівників.

За темою порядку денного V Пленуму ЦК Атомпрофспілки, травень 2009 року

У нас добре налагоджена робота з профорієнтації абітурієнтів. Нею займаюся особисто я, кадрова служба, відділ роботи з громадськістю та ЗМІ. Тісно співпрацюємо з відділами освіти Володимирецького, Зарічянського, Сарненського та інших районів, з місцевими радами та головами адміністрацій. Ми відбираємо обдарованих дітей у 30-кілометровій зоні, зустрічаємося з випускниками, їхніми батьками...

Віковий ценз працівників відчужаємо, бо РАЕС — найстаріша з діючих атомних станцій у державі. Приблизно чотири тисячі людей — від 40 років. Тому процес підготовки кадрів безперервний. Молодь до нас іде здібна, талановита. Отож стараємося, щоб і місто розвивалося, і соціальна сфера була на належному рівні. Щоб були можливості для культурного та фізичного розвитку. У нас чудовий Палац культури ім. Лесі Українки, спорткомплекс «Ізотоп». На РАЕС вісім напрямів зі спорту — різні

секції, гуртків, клубів. Тому всі бажаючі мають можливість відвідувати їх.

На нашому прекрасному стадіоні неодноразово проводилися міжнародні турніри з футболу. Дякуючи керівництву ДП НАЕК «Енергоатом», РАЕС має умови і для проведення ігор, і для проживання учасників змагань. А наш чудовий готель «Вараш» прийме усіх бажаючих. У радіусі 50 кілометрів від Кузнецовська немає жодного такого тимчасового помешкання. Тому й учасників соціально-екологічного фестивалю «Біле озеро» також розміщуємо у себе.

Усю інфраструктуру підтримуємо у належному стані. Зокрема і санаторій-профілакторій, за останні три роки вклали туди чималі кошти, щоб оснастити належним чином матеріально-технічну базу, облагородити його вигляд, територію.

Ви єдина атомна станція, яка має свою ліцензовану телерадіокомпанію...

— Згідно з законодавством, ми зобов'язані забезпечувати оповіщення населення про роботу ядерного об'єкта. Цим, зокрема, займається, разом з відділом роботи з громадськістю і ЗМІ, наша телерадіокомпанія «Рівне-атом», усі передачі якої транслюємо на 30-кілометрову зону, створюючи позитивний імідж атомної енергетики. Тим паче сьогодні, коли плануємо продовжити ресурс роботи двох перших енергоблоків та в майбутньому будувати п'ятий енергоблок.

Людмила ГАП'ЮК
Фото автора

Заняття у клубі боксу і кікбоксингу «Золота рукавичка» проводить тренер вищої категорії Олександр КРАВЧЕНКО — вихованець заслуженого тренера України Володимира ЧУДІНОВА

ЗА ЛИСТОМ ДО РЕДАКЦІЇ

ПЕНСІОНЕР У США

Читачі газети з Южноукраїнська попросили розповісти про життя-буття якогось зарубіжного пенсіонера.

Наш колишній співвітчизник, а нині звичайний пенсіонер США коротко розповів ці й інші атрибути його перебування, як ми кажемо, на заслуженому відпочинку.

У якому віці американці йдуть на пенсію?

— Швидше за все, мається на увазі термін Social Security, тобто допомога соціального страхування, що одержують усі американці, які відпрацювали принаймні 40 кварталів (10 років).

Існує три можливих строки виходу на цю пенсію. Так званий «ранній» — з 62 років. Ті, хто на це наважиться через різні обставини, позбавляють себе можливості одержувати «пенсію» Social Security у повному обсязі. Таких людей не так мало: у 2005 році 55% чоловіків і 50% жінок віддали перевагу цьому варіанту.

«Нормальний» вік виходу на цю пенсію сьогодні — 66 або 67 років, залежно від року народження одержувача. Є певна шкала, що регулює таку залежність. Ці люди одержують пенсію у повному обсязі.

І, нарешті, третя категорія — ті, хто чекає 70 років, щоб одержувати ще вищу пенсійну суму. З фінансового погляду це виправдане лише тоді, якщо ти розраховуєш жити дуже довго. До того ж, якщо ти почав одержувати пенсію раніше, вона однакова хоч небагато, але зростає — береться до уваги підвищення вартості життя або, якщо ти працюєш, щорічно додається певна сума. Наприклад, я одержую пенсію після 65 років, а також водночас і зарплату повністю. Щороку здійснюється перерахування пенсії.

Усе, про що йшлося вище, має відношення до Social Security. Але є й інші пенсії — скажімо, галузеві. Одержують їх не всі. Окремі корпорації платять, деякі ні. Є державні пенсії — для поліцейських, учителів, суддів і т. д.

Розмір пенсії?

— На це запитання важко відповісти однозначно. Зазвичай середній розмір Social Security, якщо не помиляюся, \$1050. Якщо

пенсія Social Security нижча за мінімум (у кожному штаті він різний), держава доплачує так званий SSI (Supplemental Security Income).

Звідки беруться ці пенсійні гроші?

— З податків. Працедавець відраховує із твого чека певний відсоток.

Що важить для жителя США, скажімо, 10 доларів — скільки коштів проїжду у метро, буханка хліба, літр молока?

— Проїзд у метро й на автобусі у Нью-Йорку коштує 2 долари. Пенсіонер має 50% знижку, тобто 1 долар. Є місячні й тижневі пільгові проїзди. Щодо буханки нічого сказати не можу. Продаються десятки різних видів хліба — від 1 долара до приблизно 4. Те ж саме з молоком. Це у штаті Нью-Йорк, в інших — і цифри будуть інші.

Чому пенсіонери США можуть дозволити собі подорож у Європу?

— Навіть якщо взяти середній розмір однієї тільки пенсії Social Security, то вийде, що при суворій ощадливості за якийсь час можна викроїти кошти на поїздку. Однак у реальному житті це досить складно. Простіше тим, у кого є інші види пенсій. Але навіть якщо їх немає, існують різні можливості збільшити пенсійний дохід.

Є накопичувальні плани. Наприклад, у родині в мене й у дружини є так звані рахунки IRA (Individual Retirement Account). Крім того, у мене є пенсійний план 401K. Назва навряд чи щось скаже. Коротко: у тебе з рахунку за бажанням віднімають певну суму, що вкладається в різні акції або фонди. Коли на ринку гарна обстановка (не така, як зараз), твої заощадження збільшуються. Усі такі плани обов'язково мають податкові пільги. Нарешті, просто відкладаються заощадження на старість. Усе разом створює реальні передумови для поїздок у Європу, а також на інші континенти світу.

МІЖНАРОДНА ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

ПРИЗЫВ ІСЕМ

по политическим решениям, директивам, опыту борьбы с текущим финансовым кризисом*

Дорогие сестры и братья!

С начала спада мировой экономики в сентябре 2008 года ИСЕМ практически ежедневно получает тревожные известия от членских организаций со всего мира. Компании во всех наших секторах продолжают объявлять о планах сокращения затрат и катастрофических цифрах сокращаемых рабочих мест. Это влияет на качество жизни членов профсоюза во всех странах, однако больше всего ударяет по трудящимся и членам их семей в развивающихся странах, где под угрозой оказывается само их выживание.

Профсоюзам на национальном и международном уровне необходимо действовать. Также существует потребность в глобальных акциях солидарности, поскольку нынешний экономический кризис ведет к ухудшению условий жизни во всех регионах мира.

Недавно Международный валютный фонд (МВФ) опубликовал прогноз, согласно которому рост мировой экономики будет отрицательным впервые со времен Второй мировой войны. Особенно заметен будет спад во всех промышленно развитых странах, а также в странах с переходной экономикой в Азии, Центральной и Восточной Европе; ожидается, что

в развивающихся регионах экономика продолжит свой рост, но гораздо более медленными темпами, чем до кризиса. Вряд ли можно сомневаться, что уверенный экономический рост в Африке и других экспортующих сырье регионах закончился. (Прогнозы МВФ, на многих языках, можно найти по адресу: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2009/update/01/index.htm>).

Ети прогнози публікуються с большой долей неопределенности, поскольку основываются на том предположении, что правительства начнут реализацию масштабных программ восстановления экономики. Недавно опубликованные МОН Мировые тенденции занятости предупреждают о том, что произойдет, если никаких мер не будет принято: число безработных в мире может вырасти на 30 или даже 50 миллионов, а число тех, кто окажется за чертой крайней бедности, может увеличиться еще на 200 миллионов. (Доклад МОН можно найти по адресу: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_101461.pdf).

Членские организации ИСЕМ и другие профсоюзы уже сыграли большую роль, убеждая правительства в необходимости действовать, и на национальном уровне

не во многих странах был принят целый ряд программ финансового стимулирования. Одновременно с этим, необходимо понимать, что кризис представляет собой мировую проблему, решение которой требует скоординированной политики на глобальном уровне, и международное профсоюзное движение должно играть ключевую роль в ее разработке.

В ряде случаев ИСЕМ уже откликнулась на просьбы членских организаций о помощи и содействии. Представляя наших членов, мы использовали наши контакты с глобальными работодателями, обращались к правительствам и организовывали акции солидарности.

ИСЕМ также приняла участие во встречах Совета глобальных профсоюзов в начале 2009 года с исполнительным директором МВФ и президентом Всемирного банка. Совместными усилиями мы подвигли эти организации к поддержке немедленных антикризисных мер и осуществлению эффективного регулирования для обеспечения стабильности мировой экономики в будущем. Мы решительно настояли на том, что профсоюзы должны быть включены — на всех уровнях — как партнеры в создание новой нормативной базы для регулирования мировой финансовой системы и ее многостороннего управления.

Даже хотя эти финансовые организации отказываются признавать себя ответственными за все, что произошло, эти встречи, по крайней мере, продемонстрировали необычно высокую степень единодушия в отношении последствий кризиса. И IMF, и Всемирный банк обязались укрепить социальные

пакеты для трудящихся, пострадавших от кризиса. А исполнительный директор МВФ обозначил свою поддержку идеи включения профсоюзных представителей в рабочие группы, которые были созданы на встрече большой двадцатки в ноябре прошлого года, — рабочие группы, которые должны подготовить предложения по управлению банковской деятельностью и реформированию финансового сектора.

Чтобы получить более полное представление об ответной стратегии и тактике национальных и международных профсоюзов в условиях кризиса, Профсоюзный консультативный комитет (ПКК) при ОЭСР подготовил подборку политических заявлений профсоюзов, выпущенных на данный момент, с которой можно ознакомиться на сайте ПКК (http://www.tuac.org/en/public/e-docs/00/00/03/CF/document_doc.phntml). И, пожалуйста, обратите внимание на прилагаемые «Ответные меры на уровне предприятий на экономический кризис в Европе», которые были собраны Европейским профсоюзным институтом исследований, образования и охраны труда (ETUI-REHS). Этот документ в настоящее время имеется только на английском языке, но есть намерение перевести его и на другие языки. ИСЕМ разошлет переводы этого документа на другие языки сразу же, как только они будут у нас.

Кроме этого, мы будем регулярно публиковать на нашем сайте сообщения о заявлениях и действиях профсоюзов.

Пожалуйста, присылайте нам такие сообщения, чтобы мы могли

провести полномасштабную дискуссию на очередном заседании нашего исполкома 23—24 июня 2009 года. Это обеспечит выработку предстоящим исполкомом ясного послания для организации дальнейших действий.

Вместе мы должны проследить, чтобы из текущей ситуации извлеклись правильные уроки, дабы предотвратить ее повторение в будущем. Как отметил Президиум ИСЕМ в своем заявлении, принятом на заседании в ноябре 2008 года, мы должны использовать свои структуры и свое участие в Совете глобальных профсоюзов, чтобы призывать к созданию новой и более справедливой системы мирового капитала, в которую должны быть встроены жесткий финансовый надзор и управление, включающие новый набор всемирных правил и норм, а также добавление новых правительств, особенно из числа развивающихся стран, к списку стран, которые сегодня контролируют мировой капитал.

Чтобы ИСЕМ могла выполнить свою задачу в отношении этого, нам нужна ваша помощь в виде информации, политических директив и инициатив, с которыми вы выходили на свои правительства или работодателей с целью смягчения последствий нынешнего кризиса для трудящихся и рядовых граждан ваших стран.

Благодарю вас за время и внимание, которые вы уделили этому крайне важному делу.

С солидарным приветом,
Манфред ВАРДА,
Генеральный секретарь

*Публикуется в сокращении, подала Леся СЕМЕНЬКА

ДОРОГОЮ ВІРИ

ПОД КОЛОКОЛЬНИЙ ЗВОН

ПРОЙДЕТ ПАСХАЛЬНА СЛУЖБА В ХРАМЕ ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ В ЮЖНОУКРАЇНСЬКЕ

Во всякому випадку, в початку квітня планується установити колокола в званні, заявляє президент благодійної організації содействия строительству храма Христа Спасителя Александр Билык.

Об этом Александр Иванович рассказал на прошедшей конференции трудового коллектива ОП ЮУАЭС. По его мнению, производственная программа 2008 года выполнена и это является очень хорошим залогом на 2009 год. «Но не хлебом единым живет человек и должен вам доложить, что уже в течение шести лет в городе ведется строительство храма Христа Спасителя. Многие из вас являются активными участниками этого и за прошлый год, благодаря активной позиции администрации атомной станции и ее профсоюзного комитета, на расчетный счет строительства храма поступило 137 тысяч гривен. Профсоюзным комитетом было перечислено — 10 тысяч, предпринимателями города — 2200, жителями — 10600 гривен.

Как рассказал А. Билык, все деньги расходовались на приобретение строительных материалов. За всю историю возведения храма было собрано 2 миллиона 127 тысяч гривен, из них 600 тысяч — церковью. За счет этих полумиллиона был оплачен труд строителей и приобретена церковная утварь, в том числе и шесть колоколов. В начале апреля планируется установить колокола в звонницы и пасхальная (уже четвертая) служба в новом храме, которая состоится 19 апреля, будет проходить под колокольный звон.

В настоящее время ведутся работы по внутренней отделке храма (это порядка четырех тысяч квадратных метров) и заканчиваются работы по инженерным сооружениям. В планах — уже в октябре нынешнего года открыть двери храма для всех прихожан и верующих. «Это — сверхзадача и без поддержки выполнить ее будет трудно», — призвал к активности президент благотворительного фонда. От имени настоятеля храма Христа Спасителя отца Михаила и прихожан он поблагодарил за помощь в строительстве, которую оказывают коллектив, администрация и профсоюзный комитет атомной станции.

Наталья КАРТАШОВА

ВИХОВАНЦІ КДЮСШ ПЕРВИННОЇ ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ ВП ХАЕС: ГЕРОЇ СПОРТИВНОГО РОКУ

НАЦІЛЕНІ НА ОЛІМПІАДУ 2012 РОКУ

Прошло более полугодия с того знаменательного дня, когда бравая четверка — Ольга Харлан, Елена Хомрова, Галина Пундик и Ольга Жовнир, удивившая в августе прошлого года весь мир и подарившая радость украинским почитателям спорта, выиграв олимпийское «золото» в сабельном турнире фехтовальщиков, перестала называться «детским садом Валерия Штурбабина».

Спортсменки удостоились всевозможных наград и регалий и с чувством исполненного долга отправились на заслуженные каникулы. Но отпуск оказался недолгим.

Уже в октябре девочки провели учебно-тренировочный сбор в Трускавце, где и приступили к подготовке к будущим соревнованиям.

Первым стартом в новом году стал турнир серии Гран-при, проходивший во французском Орлеане. В личном первенстве серебряную медаль завоевала О. Харлан, уступившая в финале пекинской медалистке американке М. Загунис. В командных баталиях украинки завоевали бронзовые награды. В своем неизменном олимпийском составе они в полуфинале проиграли команде Китая (42-45), хотя по ходу встречи выигрывали более десяти ударов. А во встрече за третье место победили россиянок (45-44).

Удачным оказался и второй этап мирового Гран-при «Московская сабля». В личном турнире О. Харлан победила в финале одну из сильнейших саблисток мира

россиянку С. Великую. В командном первенстве украинские фехтовальщицы стали вторыми.

Кстати, на «Московской сабле» отличился и нетешинец Олег Штурбабин. Он единственный из семи участвующих в турнире украинских саблистов попал в финальную часть соревнований, где завоевал бронзовую медаль.

Совсем недавно в жизни девушек произошло еще одно знаковое событие.

В начале марта в Национальном дворце искусств «Украина» состоялась традиционная ежегодная церемония «Герой спортивного года», которую проводит Украинская академия спорта.

В номинации «Лучшая команда» совершенно предсказуемо лучшей стала женская сабельная команда страны — чемпионки Олимпийских игр О. Харлан, Е. Хомрова, Г. Пундик и О. Жовнир.

МІЖНАРОДНИЙ ТУРНІР У СЛАВУТИЧІ

Перлини танцю

Наприкінці березня Славутич гостинно приймав учасників Міжнародного рейтингового змагання — Кубок України та чемпіонат Київської області зі спортивного танцю. Цей танцювальний турнір проходив у місті усімнадцять. 487 пар — представників з різних країн світу демонстрували свою майстерність.

Цього року глядачі насолоджувалися майстерністю кращих танцюристів віком від 9 до 35 років з України, Росії, Білорусі, Молдови, Грузії, Латвії, які продемонстрували свій хист до вальсу, фокстроту, танго, самби, пасодоблю, джайву та ча-ча-ча.

Справжньою перлиною турніру став виступ «діамантового голосу України» — Володимира Гришка — народного артиста України, лауреата державної премії ім. Т. Шевченка, соліста «Метрополітен Опера» (Нью-Йорк). Нині співак виконує понад 70 партій із вітчизняного і світового оперного

репертуару, романси, українські, російські, англійські, італійські й іспанські пісні. Він підтримує талановитих дітей України, започаткувавши свій «Продюсерський центр». Маєстро підтримує і організаторів Славутичського турніру, подарувавши свій виступ його гостям і учасникам, а також представив у проєкті юні таланти — дев'ятирічних Наталію Козярчук та Ярослава Советченка, які виконали румбу під зворушливу пісню «Странники вночі» (композитор Ф. Сінатра) у виконанні знаменитого співака.

Приємним сюрпризом для славутчан став і виступ незамінної партнерші маєстро по сцені, молодод оперної співачки Аїди Швед.

Гостей та учасників яскравого танцювального дійства привітав міський голова Славутича Володимир Удовиченко, висловивши переконання, що дружба, доброзичлива атмосфера Славутича додасть прекрасні почуття весняного настрою, духовного піднесення, теплоти і віри в прекрасне майбутнє.

Людмила ЛЮБИВА

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДИКІВ

Ходити пішки корисно

Щоденна ходьба — добрий спосіб подолати периферійну артеріальну хворобу, коли блокуються кровоносні судини в ногах. Шестимісячне дослідження Медичної школи Файнберга при Північно-західному університеті Чикаго, що включало 156 осіб з діагнозом судинних ушкоджень у ногах, виявило помітну користь коротких піших прогулянок проти блокування артерій. Учасники займалися ходьбою лише по шість хвилин на біговій доріжці, але цієї тривалості вправ було досить, щоб через півроку пацієнти змогли самостійно проходити великі відстані.

За словами фізіологів університету Місури, ходьба має низку важливих переваг: забезпечує киснем кров, поліпшує кровообіг і роботу м'язів, збільшує активність і циркуляцію колатерального кровотоку. Для досягнення якнайліпших результатів лікарі рекомендують здійснювати піші прогулянки або ходити біговою доріжкою по 40 хвилин тричі на тиждень не менше шести місяців.

ПРОФКОМ ВП «РІВНЕНСЬКА АЕС»: ПІДТРИМКА АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ ПРАЦІВНИКІВ

Відчути подих рідної історії

Яким повинен бути хороший відпочинок? Активним, спокійним, тривалим, коротким? Мабуть, головною складовою чудового дозвілля є його несхожість на будні. Трудові ж будні атомників завжди напружені, тому що безпечна та надійна експлуатація такого високотехнологічного підприємства, як Рівненська АЕС, потребує значних зусиль персоналу усіх підрозділів станції. І дуже важливо правильно відновлювати свої сили, аби подальша праця була ефективною. Адже відомо, що душевний і психологічний комфорт людини залежить від її здоров'я.

Більшість працівників РАЕС ведуть активний спосіб життя: займаються фізкультурою, спортом, туризмом. І при нагоді вирушають у подорож підкорювати ліжні траси Карпат, милуватися красою Криму, або ж доторкнутися до історичних святинь землі української. Реалізувати плани їм допомагає профком станції, оплачуючи половину вартості турів вихідного дня.

Три дні відпочинку з нагоди 8 Березня не стали винятком, і декілька груп попрямували до Карпат, Львова, Луцька та Кам'янець-Подільського. До складу групи, яка зацікавилася програмою туру «Замки Поділля», увійшли небагато до історико-етнографічної спадщини нашої Батьківщини молоді працівники Рівненської АЕС. Ті, хто прагне збагатитися знаннями про славетну минувшину України, багату на цікаві події, животворні джерела народної творчості, оповиту легендами і переказами.

Маршрут групи пролягав через Тернопільщину і Хмельниччину, землі, на території яких розташова-

но найбільше фортець, замків, палаців. У часи нищівної татарсько-турецької навали вони слугували прихистком для місцевого населення і перепону для подальшого просування ворога углиб держави, адже мужньо оборонялися воїнами.

Рівненські атомники побували у родовому маєтку могутнього роду князів Вишневецьких. Саме збудо-

вані ними перші укріплені замки були неприступними і захищали від ворожих набігів. Тут народився Дмитро Байда Вишневецький — легендарний засновник козацької дружини на Малій Хортиці. А останній з князів Вишневецьких Міхал Сервацій став першим магнатом Речі Посполитої.

Цікавою і надзвичайно пізнавальною була екскурсія до Збарзького замку — витвору європейського фортифікаційного мистецтва, з його двоповерховим, у стилі пізнього Ренесансу, палацом, в'язною вежею, казематами та бастіонами.

Час, облоги, війни стали невблаганними до таких укріплень, створюються і підтримуються у належному стані для нащадків. Кузнецовці були вражені могутністю тисячолітньої Хотинської фортеці — одного з найдавніших і основних оборонних пунктів Придністров'я. Грамотні екскурсоводи розповіли, що у різні часи Хотинем володіли польські королі і турецькі феодалі, неодноразово місто визволяли запорізькі козаки. На початку XVIII століття туркам вдалося надовго закріпитися у фортеці. Але 1739 року вони були нещадно винищені звідти спільними хоробрими діями українців, росіян, грузинів та молдаван. Захоплюючись мужністю воїнів, про-

Надовго запам'ятаються рівненським атомникам розповіді про легендарний Хотин

що подію російський вчений М. Ломоносов написав «Оду на победу над турками на взятію Хотина 1739 года». Туристам з Рівненської АЕС було також цікаво дізнатися, що саме у Хотинській фортеці проводилися зйомки художніх фільмів «Захар Беркут», «Балада про доблесного лицаря Айвенго», «Три мушкетери», «Стріли Робін Гуда» та ін.

Назавжди залишиться у пам'яті рівненських атомників одне з наймальовничіших у Східній Європі стародавнє місто Кам'янець-Подільський, його ще називають «Квіткою на камені». Розташування міста по своєму унікальне: у глибокому каньйоні висотою близько 30 метрів протікає річка Смолчич, звиви якої утворюють три півострови — Старе місто, Руське та Польське фільварки.

Кожен, хто приїждить до Кам'янець-Подільського, хоче побачити його Старе місто площею близько 120 гектарів, з численними пам'ятками, легендарною Старою фортецею, які визнані історико-архітектурним заповідником. Кузнецовці пройшлися бруківкою міста, помилувалися його архітектурними спорудами, котрі

зберігають у пам'яті ще ті часи, коли побували тут кожен з російських царів і польських королів. У православній семінарії тут навчалися С. Руданський, М. Леонтович, А. Свидницький, а першим ректором Українського державного університету був видатний українознавець І. Огієнко, ім'я якого носить нині цей навчальний заклад.

У різних місцях Старого міста ми побачили залишки оборонних стін з бійницями, бастіонами і баштами, котрі нагадують ті часи, коли Кам'янець був неприступною фортецею; послухали розповіді про бої і ворожі облоги, яких судилося їй зазнати за свою довгу історію.

Нині до Кам'янець-Подільського приїждять десятки тисяч вітчизняних та іноземних туристів, щоб насолодитися його мальовничими краєвидами та відчути подих історії. Приємно, що серед таких щороку бувають і працівники Рівненської атомної електростанції.

Олена ЗУБЕНКО, редактор радіомовлення РАЕС, учасниця подорожі

Фото напам'ять. Кам'янець-Подільська фортеця

АТОМНИК України
Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 708, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»
Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна